

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

3. Responsiones ad loca Sanctorum Patrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Du Vallius de Rom. Pontif. part. 1. quest. 2. Nam Paulus, & alij Apostoli acceperunt quidem quandam auctoritatem quoad vsum Clauium, vt scilicet clauderent Caelum, aut aperirent, retinendo, vel remittendo, seu quod idem est, soluendo, vel ligando peccata. *Math. 28. Ioann. 20.* Claves autem ipsa, hoc est, plena, atque summa potestas id omni ratione faciendi Petro soli promissa, atque ad eum tributa sunt. Vide Valentiam *tom. 3. disputat. 1. quest. 1. punct. 7.* & Pitigianum in *3. sem. tom. 2. dist. 25. q. 2. art. 1. circa finem.*

9. Ad quartam auctoritatem Nicolai I. *Epist. 1. ad Michaelem Imperatorem, in qua asseritur Paulum Apostolorum Principem in Ecclesia Romana tanquam luminare maius diuinitus constitutum, & non a Petro, sed a Domino facultatem potestatis suscipere vniuersam Ecclesiam recepisse; sed omnia haec non faciunt Paulum Petro aequalem in Primatu; quia Paulus vocatur Princeps Apostolorum, vt supra vocatus fuit ab Hadriano I. Coryphaeus Apostolorum; igitur fuit Princeps Apostolorum merito doctrinae, non auctoritate iurisdictionis, vt Petrus. Sic Coeffeteau, & Bellarminus paulo ante. Et ideo omnes Apostolos S. Leo *serm. 3.* vocat Principes Ecclesiae. Dicitur autem luminare maius, quia vt ipsemet Paulus asserit in fundanda Ecclesia plus omnibus aliis Apostolis laborauit, & ideo obseruauit Naucleus de Mornachia *tom. 1. parte 2. libro 4. capite 10.* Paulum non fuisse assignatum Episcopum alicuius Ecclesiae particularis, quia in omnibus Ecclesiis debebat laborare. Dicitur potestatem non a Petro, sed a Domino accepisse; sed quid ad rem; Hoc enim de omnibus Apostolis dicendum est; & ideo quoad hoc, omnes sunt aequales Petro, manente tamen illibato eius Primatu.*

10. Et ideo Gratianus in *2. 2. Controuers. 1. tractat. 7. disputat. 1. sect. 2. numero 10.* docet, & supra nos etiam docuimus, Apostolos fuisse aequales in Apostolica dignitate, in eo nimirum quod a Domino electi sunt tanquam fundamenta Ecclesiae, & iurisdictionem acceperunt in vniuersum Orbem; id quod tantum voluit sanctus Cyprianus *libro de vniuersa Ecclesia*, dum dixit, Apostolis omnibus post resurrectionem tributam fuisse parem potestatem: nam quod Petrus fuerit omnium Caput, ipsomet ibidem testatur, & probat ex Euangelio; & eodem modo Victor Episcopus Carthaginensis in *Epistola Synodica, qua legitur tom. 2. in Concilio Lateranensi sub Martino I. consult. 2.* dicit: Omnes Apostolos pari honoris, & potestatis consortio praeditos. Excelluit ergo Petrus in eo, quod caeteri Apostoli erant illi subiecti, non autem sibi iniuicem; & in eo etiam quod Petrus hanc in vniuersum Orbem iurisdictionem habuit ex officio, caeteri ex delegatione. Itaque concedimus Aduersariis, Paulum non accepisse facultatem in vniuersalem Ecclesiam a Petro, & id certum est: ergo fuit aequalis Petro in primatu: hoc negamus, & est impertinens consequentia. Itaque pro Papatu Pauli, nihil officit auctoritas adducta Nicolai I. sed Anonymus pro sua firmanda sententia relinquit Pontifices, & transit ad Patres.

Responsiones ad loca Sanctorum Patrum.

§. 1. Itaque adducit primo plura loca D. Chrysoctomi, & incipit ex *homil. 18. in Epist. ad Romanos*, vbi asserit: *Christus S. Paulo omnem Euangelij praedicationem, omnia vniuersi mundi negotia, mysteria sua, & omnem denique Ecclesiae administrationem conce- dit.* Sed haec farina desumpta ex *pist. M. Antonij de Dominis*, qui hunc locum Chrysoctomi per-

peram, vt Anonymus adducit. Sed respondeo, haec verba, posse etiam competere omnibus Apostolis, praecipue tamen competunt Paulo, qui, vt ipse fa- teretur, habuit sollicitudinem omnium Ecclesiarum, sed nullam mentionem faciunt de Primatu, vt recte obseruat Episcopus Coeffeteau *tom. 1. lib. Cap. 11. fol. 287.* contra M. Antoniam de Dominis. At Anonymus quod est de praedicatione dictum, semper perperam more suo, ad gubernationem trans- fert.

2. Secundo adducit verba *Homil. 2. in Epist. ad Romanos*, vbi ait: *Queri tunc temporis non potuisse a Paulo, cur sese in magna huius vrbis regimen seu gubernationem ingereret, respondisset enim hanc sibi neces- sariam esse curam vixisse a Deo imperatam; ergo ex hoc sequitur Paulum Petro fuisse aequalem in Primatu; nego consequentiam.* Nam Paulo fate- mur vere hanc potestatem imperatam fuisse a Deo, vt Delegato, Petro vero vt Ordinario. Vide Bannez in *2. 2. quest. 1. art. 10. fol. 327.* Vel dicendum est ex doctrina Caietani *opus. 1. de Auctor. Papa cap. 3.* apud Chrysoctomi verbum regimen significare execu- tionem, non auctoritatem regiminis, quod sonat imperium. Verum, ait Caietanus, quia vnum pro alio quandoque poni potest, si etiam inueniretur paritas in auctoritate regiminis, pie exponendum esset, pro executiua potentia, dedit enim Saluator omnibus Apostolis communiter vt exequi possent in eis, ad quos mittebantur, omnia quae poterat exequi Petrus, puta instituire Ecclesias, Episcopos docere, excommunicare, &c. Petro autem absolute dedit potestatem omnium. Et si Paulus aliquo modo, id est, executiue erat par Petro quantum ad defen- sionem fidei, vt ex secunda secunda dictum est. Et si non penetras differentiam hanc, inter pote- statem executiuam, & praecipiuam, vide illam in exemplo, Episcopi habent officium praedi- candi, & Fratres praedicatoris habent officium praediciandi (cum ad hoc instituti sint) sed differen- ter, quia Episcopi ex propria auctoritate hoc faciunt, Fratres vero praedicatoris autoritate Papae delegantis eis id officium, hanc praedicationis exercenda potestatem. Sic enim proportionaliter de potestate gubernandi Ecclesiam in Petro, & aliis Apostolis fuit: Petrus enim ex propria sui Pontificatus officij autoritate gubernabat, alij vero Apostoli, ex privilegio Domini, delegantis eis gubernatoris officium. Huc vsque Caietanus; vnde patet responso ad verba Chrysoctomi ab Anonymo adducta.

3. Tercio adducitur *Homil. 7. in Epist. ad Ephes.* vbi asseritur: *Petrum, & Paulum ambos ea qua sur- sum sunt & deorsum, & ipsas Coeli & terrae claves hereditate accepisse, & possidisse.* Respondeo esse verba emphatica; & diuerso modo, vt supra probatum est, Claves Paulus, & caeteri Apostoli acceperunt, quam Petrus. Audi Origenem *tract. 6. in Math. ferè in me- dio.* Quoniam oportebat, inquit, aliquid maius habe- re Petrum, ideo illi quidem sic dicit: *Et tibi dabo cla- ues Regni Coelorum, & quacumque ligaueris super terram, erunt ligata & in Coelis.* Non ergo modica differentia est, quod Petro quidem sint datae claves non vnus Coeli, sed multorum Coelorum, vt quae- cunque ligauerit super terram, sint ligata non tantum in vno Coelo, sed in omnibus Coelis, & quae soluerit super terram, sint soluta non solum in vno Coelo, sed in omnibus Coelis. *Ad eos autem, qui multi sunt liga- tores, & soluores in terra, sic dicit, vt soluant, & alligent non in Coelis, sicut Petrus, sed in vno Coelo, quia non sunt in tanta perfectione sicut Petrus.* Item Beatus Leo *Epist. 89. ad Episcopos per Viennensem Prouinciam constitutos:* Petro, inquit, praeter caeteris est tra-

causa solvendi, argue. legandi potestas. Vide acutissimum
 Capellanum tract. 3. de Roman. Pont. Institut. c. 5. vbi
 doctè docet differentiam traditionis claviu factæ Pe-
 tro, & aliis Apostolis à Christo Domino: quod etiam
 facit P. Iulianus in 3. sentent. tom. 2. dist. 25. quest. 2. art.
 2. in resp. ad argument. & Ioannes Vviggers in 2. 2. D.
 Thome de Petri. quest. 2. art. 10. dub. 1. n. 39.

4. Quartò assert verba in cap. 2. ad Galatas ex-
 plicans verba Pauli, qui dedit Petro in Apostolatam,
 dedit & mihi inter gentes. Non se (asserit) compa-
 rat Paulus aliis Apostolis, sed eorum capiti ostendens
 eandem dignitatem utrique collatam fuisse. Respon-
 deo cum M. Antonio Capello in disput. i. de summo
 Pontificatu Petri, cap. 12. Salustio tom. 15.
 disput. 24. in Epist. 2. ad Galatas fol. 105. Tannero
 tom. 3. disput. 1. questio. 4. dub. 2. num. 98. & 99. &
 aliis communiter, quod in dictis verbis P. Pauli ad
 Galatas 2. nulla mentio de Primatu efficitur, sed
 tantum de prædicatione. Ergo verba D. Chryso-
 stomi adducta non sunt intelligenda de dignitate
 Primatus, sed de dignitate Apostolatus; & idè Paulus
 dictus est Apostolus Gentium, Petrus Apostolus Iu-
 daeorum; sed hoc non arguit eorum paritatem in Pri-
 matu, ut optime observat Campegius de potestate Ro-
 man. Pontif. cap. 11. num. 7. & nos latè in priori Dis-
 ceptione probauimus.

5. Quintò in profectionem adducit locum Hom.
 1. Epistol. ad Romanos. Ibi enim dicitur: Mutatum
 fuisse Paulo, sicut & Petro nomen; ut eandem, quam
 habebat Petrus Caput Apostolorum super eos præro-
 gatiuam, & ipse haberet. Respondeo & fateor supra
 omnes alios Apostolos Paulum & Petrum habuisse
 prærogatiuam mutationis nominum. Sed si aliquis ex
 hoc inferret, ergo Paulus in Primatu fuit æqualis Pe-
 tro; Anathematizo talem consequentiam, tanquam
 nimis impertinentem: distat enim nimis mutatio no-
 minis à Primatu. Adde quod, ut optime observat
 Becanus in Manuali controuers. libro 1. capite 4.
 numer. 45. sola mutatio nominis in Petro, non in-
 dicaret Primatum, & eminentiam eius super omnes
 alios Apostolos, nisi simul adiuncta esset cum aliis
 prærogatiuis Petri; quæ simul sumptæ eius indi-
 cant primatum, videlicet. Primò, quod quando in
 Euangelio recensentur nomina Apostolorum, sem-
 per primo loco ponatur, Petrus. Secundò,
 quod Scriptura loquatur de Petro, tanquam de Prin-
 cipe; de aliis Apostolis, tanquam de subditis. Tertio,
 quod Petrus sæpè loquatur nomine omnium Apo-
 stolorum, tanquam illorum Antesignanus. Quarto,
 quod inter omnes Apostolos, soli Petro facta sit prima
 reuelatio diuinitatis Christi. Quintò, quod soli Petro
 inter Apostolos promissa sit stabilitas fidei, & cathe-
 dræ. Sextò, quod Christus pro solo Petro, & seipso
 voluerit, tributum solui in Capharnaum. Septimo,
 quod post Resurrectionem inter omnes Apostolos,
 soli Petro primum apparuerit. Octauò, quod Petrus
 sua autoritate vocauerit alios ad electionem noui
 Apostoli, in locum Iudæ proditoris. Nonò, quod
 primus promulgauerit Iudæis Euangelium, post ac-
 ceptum Spiritum Sanctum. Decimò, quod primum
 miraculum apud Iudæos fecerit, in consummationem
 Euangelij. Decimo primo, quod etiam primus præ-
 dicauerit gentibus Euangelium, & quod ipsi oblata
 sit visio cælestis, de vocatione gentium. Decimo
 secundo, quod primus in Concilio Hierosolymita-
 no sententiam dixerit. Igitur malè Anonymus ex
 sola mutatione nominis Pauli infert, Primatum
 Ecclesiæ habuisse, ut habuit Petrus; nam Prima-
 tum in Petro arguimus, non ex sola mutatione no-
 minis, sed simul ex aliis prærogatiuis supra enume-
 ratis quibus caret Paulus.

6. Sextò, profertur locus in c. 1. Epist. ad Gal. vbi

ait: Paulum Petro nulla re indignisse, nec illius voce,
 sed illi dignitate parem fuisse. Respondeo, & abgor
 sæpius eadem repetere, sed Anonymus ad id me agit.
 Dico igitur verum esse Paulum Petro vlla in re indi-
 gnisse, & dignitate parem fuisse, nam à Christo
 immediatè accepit potestatem, & dignitatem Apo-
 stolatus, & non à Petro; sed non ex hoc sequitur,
 in Primatu fuisse æqualem Petro; quando igitur Chry-
 sostomus dicit, Paulum parem fuisse dignitate, intel-
 ligitur de dignitate Apostolatus; non de dignitate Pri-
 matu. Et idè asseritur in capite eo minus dist. 19
 Huius muneris Sacramentum; ita Dominus ad om-
 nium Apostolorum officium pertinere voluit; at in
 B. Petro Apostolorum omnium summo principaliter
 collocavit. Quibus verbis apparet, conformitatem qua-
 dam æqualitatis, paritatisque in munere, officioque
 communi omnium horum primorum, Christi Dis-
 cipulorum: quod omnes essent Apostoli, missi in
 omnem terram, ad prædicandum omni creaturæ
 Euangelium. At distinctio magna iurisdictionis, &
 authoritatis, quod omnes, licet immediata Christi
 concessione, creati sunt Apostoli, à Sancto Petro,
 in iuridica functione penderent, eius subditii pote-
 stati: sic iubente, & ordinante Domino, pascere oues
 meas, his verbis illum suæ Monarchicæ domi-
 nationis, per participationem consortem faciente.
 Vide Duvalium de Roman. Pont. part. 1. g. 2. Campe-
 gium de potest. Rom. Pont. c. 11. n. 2. & alios communiter.

7. Et tandem concludit Anonymus D. Chryso-
 stomum innumeris in locis vocasse Paulum etiam scorsim
 à Petro Principem, Ducem, Coryphæum Apo-
 stolorum, primum omnium à Christo, quæ omnia
 subordinationem, & dependentiam à Petro non
 sonant, sed potius æqualitatem. Sed hoc vltimum gra-
 tis dicitur, & prorsus negandum est; & quo sensu Paulus
 dicatur Princeps, Dux, Coryphæus Apostolorum
 & primus omnium superius explicatum est, & inferius
 etiam explicabitur.

8. Sed contra Anonymum necesse est adducere
 aliqua loca Diui Chryostomi, in quibus loquens
 apertè de Primatu, illum Petro tribuit. Et idè non
 deseram hic apponere eius verba. Homil. 87. in Ioan-
 nem, sic enim ait: Pascere oues meas. Cui tandem
 aliis prætermisissis de his solium Petrus effatur; Sin-
 gularis, sive eximus ex Apostolis, & os discipulo-
 rum, & cæcus vertex erat. Idque comparatione D.
 Pauli, de quo continet addit. Idcirco & Paulus
 ascendit, ut eum studiosè videret præter cæteros.
 Et Homil. 55. in Matthæum, ait: Petrum Pasto-
 rem, & Caput fuisse; & vniuerso terrarum Orbi à
 Christo præpositum. Et Homil. 17. ex variis Mat-
 thæi locis, asserit: Princeps Apostolorum Petrus,
 super quem Christus fundauit Ecclesiam. Vide eun-
 dem lib. 2. de Sacerdot. hom. 2. de Encom. Petri, & Pau-
 li. Vide Coëstetæ tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 25. vbi
 contra M. Antonii Spalarensem ex cuius peno Anony-
 mus multa desumit, ex multis aliis locis D. Chryso-
 stomi probat, illum in ordine ad Primatum, Petrum
 Paulo prætulisse.

9. Verum deueniamus ad auctoritates desump-
 tas à Diuo Ambrosio, sive ut ipsemet fateatur à Pseu-
 do-Ambrosio.

Primò, in cap. 1. Epistol. ad Galatas, ait: Paulum à
 Petro visum propter affectum Apostolatus, & ut sci-
 ret Petrus hanc sibi datam licentiam, quam ipse acce-
 perat. Concedo Paulum non eguisse licentia Petri ad
 prædicandum Euangelium, cum hanc à Christo im-
 mediatè accepit, ut cæteri Apostoli; ergo fuit par Pe-
 tro in Primatu, nego consequentiam: non enim
 valet argumentum de prædicatione ad iurisdic-
 tionem. Vide M. Antonium Capellum disp. 1. de
 Pontif. B. Petri capite 11. & alios communiter.

10. Secundò,

10. Secundò, in cap. 2. *Epist. eiusdem*, ait: Gratiam Primatus sibi vendicari sibi concessam à Deo, sicut & soli Petro concessa est inter Apostolos. Distinguitur opus est. Duplex est Primatus: Primatus Iurisdictionis, & Primatus Prædicationis. Primatum Iurisdictionis solus Petrus accepit: dixit enim Rupertus Abbas in *Euangel. lib. 2. cap. 25. Primatum esse unum, & singulare omnis Petri privilegium*: Primatum verò prædicationis, Petrus & Paulus à Christo acceperunt; hoc modo videlicet, ut optime obseruat Ioan. Driedonius *tom. 1. lib. 4. cap. 3. part. 3. fol. 237.* quia Petrus designatus est ad prædicandum Iudæis; (& idè dictus Apostolus Hebræorum) Paulus verò designatus ad docendas gentes, & idè Apostolus gentium dicitur; sed hoc intellige salua facultate quam alij Apostoli, & ipse Petrus, & Paulus habebant ubique, & promissæ prædicandi tam gentibus, quam Iudæis. Sed obserua versutiam Anonymi, qui, ut talem responsionem effugeret, non adducit verba, quæ D. Ambrosius ante dixerat. Itaque totus locus Ambrosij sic ait: Ab Apostolis, qui clariores inter cæteros erant, quos & similitatis causa, columnas appellat, quique cum Domino semper in secretis fuerant, gloriam eius digni in monte respicere: ab his itaque probatum dicit donum, quod accepit à Deo, ut dignus esset habere à Primatu in prædicatione gentium sicut & habebat Petrus in prædicatione Circumcisionis. Et sicut dat Petro focios viros egregios inter Apostolos, ita & sibi iungit Barnabam, qui Diuino iudicio ei adiunctus est; gratiam tamen Primatus sibi sibi vendicari concessam à Deo, sicut & soli Petro concessa est inter Apostolos. Ita Ambrosius. Sed Anonymus hæc vltima verba adducit, & tacet priora; & tamen vltima verba explicantur à prioribus, in quibus Ambrosius, (ut clarè legentibus patet) non agit de Primatu regiminis, de quo est questio, sed de Primatu prædicationis. Vnde apparet quo pacto Anonymus non querit veritatem, sed voluit, & reuoluit se ad nos fallendum, ut melius potest.

11. Tertio, adducit locum Ambrosij in 2. *cap. eiusdem Epist. ad Galat.* sic asserentis. Quis eorum, nempe Apostolorum, auderet Petro primo Apostolorum, cui Clauis Regni Cælorum Dominus dedit, resistere, nisi alius telis, qui fiducia electionis suæ sciens se non impari constanter improbaret, quod ille sine consilio fecerat. Sed miror, hunc locum Ambrosij adducere Anonymum: cum habeat capillos nimis canos, & ad illum responderint omnes Theologi, & eorum Antesignanus Diuus Thomas in *cap. 2. Epist. ad Galat. lect. 2. & glossa in cap. Paulus, & Petrus 2. quest. 7.* nempe Paulum fuisse parem Petro in meritis Apostolatus, non in administratione regiminis. Vide etiam Cardinalem Turrecrematam in *summa de Eccles. lib. 2. cap. 13.*

12. Quarto, adducit verba in *Epist. 2. ad Corinthios, cap. 11.* Hoc ergo dicit (nempe Paulus) quia minor non est, neque in prædicatione, neque in signis faciendis, Apostolis prædecessoribus suis non in dignitate, sed tempore. O bone Deus, ad quid deferunt verba ista pro Primatu Iurisdictionis, cum nihil de ipso agant, & loquantur tantum de prædicatione, & miraculis. Patientia nobis necessaria est, ut dixit Christus in *Euangelio*. Sed, ut verum fatear, hæc verba, & alia, quæ vltimo adducit Anonymus ego non inuenio in meo Codice apud Ambrosium. Sed modo sentiat Anonymus quid dicat iste Pseudo Ambrosius, quando loquitur de Primatu Ecclesiæ; explans enim illa verba *ad Galatas primo*. Deinde post annos tres ascendit Hierosolymam videre Petrum, sic inquit. Dignum fuit videre Petrum, quia primus erat inter Apostolos, cui delegauerat Saluator

curam Ecclesiæ. Vide quomodo in his verbis clarè designet Primatum Petri.

13. Ad tertiam auctoritatem D. August. *Sermone 24. de Sanctis*, sic asserentis: Christus etiam Petrum priorem, tamen ambos (Petrum scilicet, & Paulum) vno ditauit honore. Respondeo malè ab Anonymo hæc verba citari pro honore Primatus, sunt enim intelligenda de honore, & vocatione ad Apostolatam. Et ita tenet, ut patet ex Dominicanorum in clyta Familia Petrus de Soto in *Defensione tribulicæ confessionis, cap. 89. part. 3.* vbi docet, quoad honorem Apostolatus, Paulum non fuisse inferiorem Petro; & ita etiam docet Sixtus Senensis in *Bibliotheca, lib. 6. Annor. 271.* nam sicut Christus Petrum ad Apostolatam immediatè assumpsit, sic etiam & Paulum, & idè dicuntur (ut loquitur Augustinus) vno honore ditari, manente tamen Primatu penes solum Petrum. Et idè, in fine dicti sermonis, dicitur: Beatissimum Petrum Piscatorem modo genibus prouolutis adorare gentium multitudinem. Quod aperte patet apud eundem Augustinum *lib. 2. de Baptis. contra Donatistam, cap. 1.* vbi sic ait: In scripturis sanctis dicimus, Apostolam Petrum, in quo PRIMATVS Apostolorum, tam excellenti gratia præminet, aliter quam veritas postulat de circumfusione agere solum à POSTERIORI Apostolo Paulo fuisse correctum. Vide quo pacto Diuus Augustinus Primatū regiminis in solo Petro cognoscat, & ei Paulum inferiorem faciat. Hinc idem Augustinus in *Psal. 108.* asseruit Petrum Primatum in discipulis habuisse. Vide eundem Diuum Augustinum *quest. 75. ex nouo Testament. tract. 56. & 66. in Ioan. nens. serm. 13. de verbis Domini, Epist. 108. & 165. serm. 124. de tempore. Et lib. 1. de Baptis. cap. 15.* ait: Vnus est Petrus, qui figuram Ecclesiæ gerat. Et rursus: Vni Petro in typo vnitatis Dominus dedit potestatem. Idem alibi *Serm. 27. de Sanctis*, Paulum cum Petro laudans asserit: In vno Petro figurabatur vnitatis omnium Pastorum. Agnoscat igitur Anonymus, quod quando D. Augustinus aperte loquitur de honore Primatus, illum soli, & vni Petro tribuat; itaque locus adductus ab ipso, intelligendus est de honore Apostolatus.

14. Ad quartam auctoritatem Maximi Taurinensis Episcopi *Nomil. 4. in natal. Apostol. Petri, & Pauli*, in qua sic asseritur. Quos pro iustitiæ pietatūque plenitudine Saluator mundi, humano generi, & Patres dedit esse, & Iudices. Respondeo, quod hoc non solum concedimus Petro, & Paulo, sed omnibus Apostolis, nonne de iis canit Ecclesiæ in Hymno. Vos sæculi iusti Iudices, &c. Dicere autem cum Anonymo, apud Maximum idem esse Iudicem humani generis, ac habere Clauem Potentiæ, super humanum genus, & ita sic se explicat *Homil. 1. in eodem natali*, in quo Petrum, & Paulum Clauis Cæli occupasse, ait. Et Ecclesiarum omnium Principes dispensatione Cælesti factos esse dicit.

15. Sed respondeat mihi Anonymus, si Maximum eo quod dixit, Paulum recepisse Clauis Cæli, accepit æqualem Primatum cum Petro, & Clauem Potentiæ. Ergo omnes Apostoli fuerunt etiam Pontifices ut Petrus. Probo consequentiam, quia Diuus Hilarius *lib. 6. de Trinitate*, docet Apostolos accepisse Clauis Regni Cælorum, sic enim ait. Vos, o Sancti Beati viri (Apostolos alloquitur) ob fidei vestræ meritum Clauis Regni Cælorum sortiti, & ligandi atque solvendi in cælo, & in terra ius adepti, &c. Quid respondebit Anonymus? videat in quas angustias se iniecit. Si Paulus accipiendo Clauis Regni Cælorum, Papa effectus est, etiam Apostoli Pontifices erunt; quia secundum Hilarium etiam illi Clauis acceperunt.

16. Habebimus itaque tredecim Pontifices, Petrum cum duodecim Apostolis, & Paulum. Dicendum est itaque contra illum, quod quando aliqui Patres, asserunt, Paulum, & alios Apostolos Claves Regni Cælorum occupasse, hoc non eodem sensu est intelligendum, quo Beato Petro promissa, & tradita sunt, scilicet principaliter, & ut supremo Ecclesiæ post Christum Reçtori, & c. Ianitori: sed eatenus Apostolos quoque eadem accepisse; quatenus videlicet ius etiam ligandi, & soluendi à Christo sunt consecuti, quod ius, Clauium potestas quidem in se quoque concludit, & possidet, sed longè tamen latius patet, & sese extendit generale nimirum, & supremum Ecclesiæ regimen designans, atque complectens, quod vni solique Petro, non aliis Apostolis à Christo promissum, & datum esse Hilarius non obscure factur, cum ait, *Sarstump Petrum sua fidei confessione quam solus, tacentibus cæteris Apostolis, ediderat supereminentem locum, promouisse. Quatenus igitur Clauium potestas ligandi, & soluendi, remittendi item, & retinendi peccata facultates includit, suo, sed non pati modo, cæteris Apostolis cum Beato Petro est communis, licet illa sub nomine Clauium, illis nec data sit nec promissa: quatenus verò Primatum, & generalem totius Ecclesiæ, ac supremam curam, & moderationem, omnium Christi fidelium designat. Et ita in hoc sensu dixit Optatus Mileuanus lib. 1. contra Parmenionem, solus Petrus claves accepit: Vnde (ut superius explicatum est) locum D. Hilarij explicat Franciscus Agricola tract. de Primatu S. Petri, cap. 3. fol. 47. Vide etiam Valentianum tom. 3. dist. 1. quest. 1. punct. 7. §. 28. Quando verò Maximus asserit Petrum, & Paulum dispensatione diuina factos esse Principes omnium Ecclesiarum. Respondeo: Quod sicut Petrus, & Paulus dicuntur Principes Apostolorum non in eodem, sed in diuerso genere; sic & in nostro casu dicuntur facti fuisse Principes omnium Ecclesiarum. Petrus quò ad Primatum, & supremum regimen, Paulus verò in ordine ad prædicationem. Et enim alij Apostoli fuerunt, ut Episcopi alicui particulari Ecclesiæ adiecti, Paulus verò nulli, quia omnes Ecclesias prædicando debebat sua sapientia erudire. Et idèo Ildorus Pelusiota lib. 3. Epist. 176. sic ait: Vnusquisque Apostolorum, ut ita dicam, vna regione suscepta, eam optimè informauit; Paulus verò tanquam alatus agricola, orbem penè vniuersum perstrauit, & ad ipsos terræ fines ultimos petuenit. Ex hoc ergo dicitur factum fuisse Principem omnium Ecclesiarum. Vnde agnoscat Anonymus loca Patrum in quibus videtur triumphare, ut fumum euancescere, quia ab ipso male sunt intellecta, & simul audiat, quando Maximus quem ipse citat loquitur apertè de Primatu Ecclesiæ quid sentiat, sic enim ait Hom. 1. *Hic est Petrus cui Christus ascensurus ad Patrem pascebas oues suas, agnosque commendat, ut quos ille pietate miserationeque redemerat, hic fidei suæ virtute seruet, & rectè sanè ei arbiter occulorum Dei filius pascebas oues suas, tuendisque commisit, cui nouerat in nutriendo grege Dominico, nec studium deesse, nec fidem. Et homil. 3. de iisdem. Quanti ergo meriti apud Deum suum, Petrus erat, ut ei post nauicula parua remigium totius Ecclesiæ gubernacula tradidit?**

17. Ad quintam auctoritatem Sancti Fulgentij Serm. 8. in natal. Apostol. ita aientis: O beata Apostolorum iherita, ut vna duobus concessa sit gratia, & c. Hic nota, ait Anonymus, vnam ambobus gratiam datam non ab alio quàm à Christo. Concedo totum, nam rectè ipse Paulus ad Galat. 2. dixit, creditum est mihi Euangelium præputij, sicut & Petro circumcisionis; qui enim operatus est Petro in Apostolatam circumcisionis, operatus est mihi inter gentes. Quæ

quidem verba (ut probat Cardinalis Turretremata in summa de Ecclesia, lib. 2. cap. 13. & Cardinalis Baronius tomo primo, anno 38. & alij Theologi communiter) non sunt intelligenda de Primatu, sed de prædicatione. Itaque quando Diuus Fulgentius asserit, vnam gratiam Petro, & Paulo datam fuisse, intelligendus est de gratia Apostolatus, & prædicationis; fuerunt enim ambo in hoc æquales: & idèo Petrus dicitur Apostolos circumcissionis, Paulus præputij. Nam ex speciali quodam Dei mandato, & spiritus instinctu, præcipua, præter Gentiles, Iudæorum cura, Petro, ut Apostolo commissa fuit: præcipua gentium, præter Iudæos Paulo credita; ita ut posset tamen vnusquisque & gentibus, & Iudæis promiscuè euangelizare, ut de facto fecerunt. Vide Bellarminum de Roman. Pontif. lib. 1. cap. 16.

18. Ad sextam auctoritatem Primasij Vricensis Episcopi in Epist. 2. ad Galat. asserentis: Non illi (id est Petro ait Paulus) sum inferior, quia ab vno sumus ambo in vnum ministerium ordinati. Concedo Paulum Petro non fuisse inferiorem in ordine ad Apostolatam, quia fuerunt à Christo ambo ad dictum ministerium ordinati. Ergo Paulus fuit æqualis Petro in Primatu, nego consequentiam: nam non valet argumentum de Apostolatu ad Primatum. Vnde clarè patet, Anonymum coacturare Sanctorum Patrum auctoritates, quæ ad rem non faciunt; Et recognoscat Sixtus Senensis in Bibliothec. lib. 6. Annot. 269. vbi adducit hunc locum Primasij ab Anonymo adductum, & negat ex illo posse deduci æqualitatem Pauli cum Petro, quoad regimen, bene quidem quò ad Apostolatam, docendi officium, & Euangelicæ prædicationis curam.

19. Ad septimam auctoritatem Synodi Occumenicæ Octauæ in Synod. Epist. ad Adrian. 2. vbi sic asserit, Christus olim quidem illustrem, & præcipuam operatus est vniuersam magnam Ciuitatem Romanam per eos Sanctos lapides, qui ab Oriente ad eam deuoluti sunt, Petrum aio, & Paulum, eximiam, & principalem Apostolorum semmitatem. Respondeo Petrum, & Paulum dici eximiam, & principalem Apostolorum summitatem, non in eodem, sed in diuerso genere; Petrus, ut Caput, Paulus verò, quia fuit excellentior, non solum omnibus Apostolis, sed etiam Petro. Primò, in prædicatione: vnde tota Ecclesia Paulum, quasi suum, totiusque orbis Doctorem colit, & indigat, atque antonomastice Apostolum nominat. Vnde in collecta de S. Paulo ita precatur. Deus qui vniuersum mundum S. Pauli Apostoli prædicatione docuisti. Quare merito S. Paulum admiratur Chrysostomus hom. 4. de eum laudibus. Et enim inquit, homo ignobilis (Paulus) abiectus, & circumforaneus, qui artem exercebat in pellibus, in tantum virtute progressus est, ut vix triginta annorum spatio Romanos, & Persas, & Parthos, & Medos, & Indos, & Scythas, & Athiopes, & Sauromatas, & Saracenos, & omne profusum humanum genus, sub iugum mitteret veritatis.

20. Secundo, excellentior fuit aliis, in laboribus: Vnde ipsemet scribens ad Corinthios, Epist. 1. cap. 11. ait: Abundantius illis laboraui; Catalogum suorum laborum exponens; in Epist. 2. cap. 11. asserit: In laboribus multis, in carceribus abundanti, in plagis supra modum, & c. Et idèo rectè D. Hieronymus Epistola ad Paulinum, ita affatur: Subitus calor, longum vincit teporem. Paulus Apostolus de persecutione mutatus; nouissimus in ordine: primus in meritis est; quia extremus licet, plus omnibus laboraui.

21. Et tandem tertio, Paulus in doctrina etiam alios Apostolos: & etiam Petrum excellit: Vnde Toftatus in lib. 3. Regum, cap. 20. quest. 8. docet, quod Paulus

Paulus fuit excellentior in doctrina omnibus Apostolis; sed subdit, non tamen in potestate. Ergo se-
condum Tostatium contra Anonymum, non fuit Pau-
lus par. Petro in potestate, quia si talis esset, utique
excelleret, quoad hoc, Apostolos, sicut excelluit Pe-
trus. Dicendum est itaque, rectè cum Sancta Syno-
dus, ubi supra, Petrum, & Paulum fuisse eximiam, &
principalem Apostolorum summam, in diuerso
tamen genere, ut dixi, non in eodem. Et ideo debe-
bat Anonymus aduertere, alias Synodos Generales,
loquentes de Primatu Ecclesie, solum D. Petro tri-
buere, ita Concilium Florentinum in Decreto vni-
uersis, sess. 25. determinat, Pontificem esse Vicarium
Christi, & successorem D. Petri. Concilium Nouum
Occumenicum sic ait: Si quis tanta effecerit au-
dacia quemadmodum Photius, & Dioscorus, siue
scripto, siue sine scripto, insanos quosdam contra
Cathedram Coptiphæ Apostolorum Petri iactare
eandem cum illis sententiam damnationis
libeat.

21. Ad octauam auctoritatem Beati Laurentij
Iustiniani *Sermone de Sanctis Apostolis Petro &
Paulo*, aientis: Ambo igitur iustificati gratis à Do-
mino, ambo dom. Apostolatus adepti sunt apicem,
Dei gratiam in se exhibere laudabilem, de imis si
quidem ad summam prouecti, omnium fidelium ef-
fecti sunt Principes. Respondeo, ad hæc omnia pa-
tere responsum ex paulo superius dictis. Concedo
Petrum, & Paulum adeptos apicem Apostolatus, &
ad summam peruenisse: sed aduertit Becanus *de Repub.
Ecclesie, lib. 1. cap. 7. obiect. 7. num. 53.* inter summos,
vnum posse esse altiores, quam reliquos. Nec etiam
obstant verba sequentia Diui Iustiniani, videlicet,
Merito igitur Clauum Cœlestis Regni potestate
præditi, ligandi animas, atque soluendi officio fun-
gebantur; nam alio modo Petrus accepit Claves
Regni Cœlorum, ac Paulus, & alij Apostoli, ut supra
passim ostendimus, sed nunc etiam Anonymo ad-
eandem auctoritatem Hieronymi *lib. 1. contra Iouinia-
num*. Supra Petrum, inquit, fundatur Ecclesia, & licet
istud in alio loco, super Apostolos fiat, & cuncti
Claves Regni Cœlorum accipiant, & ex æquo, (quod
est pro qualitate Apostolorum cum Sancto Petro ra-
tione Apostolatus obseruandum) super eos Ecclesie
fortitudo solidetur: Tamen propterea inter duodecim
vnum eligatur, ut caput constituto scissinatis tollatur
oculus. Sed videamus quid sentiat Beatus Iustinianus
de Primatu Ecclesie quando aperte de illo loquitur.
Sic itaque asserit *cap. 12. de Obedientia*. Huius liqui-
dem Apostolice Sedis arcem, hucusque Catholice
Ecclesie Monarchiam Apostolus Petrus primus ac-
cepit, quando Dei filium esse Dominum nostrum Ie-
sum Christum confessus est, dicens: Tu es Christus
filius Dei viui. Quomobrem ab eodem Domino au-
dire promeruit. Ego dico tibi, quia tu es Petrus, &
super hanc Petram ædificabo. Ecclesiam meam. Ve-
rum tandem Anonymus deuenit ad tertiam classem
locorum Eminentissimorum Cardinalium, & ideo
illa expendere necesse erit.

Responsores ad loca Eminentissimorum Cardinalium.

§. 1. Ad primam auctoritatem Petri Damiani
Opusc. 31. cap. 4. aientis: Quendam si dici
licet, cum Christo similitudinem Paulus tenet, dum
non vni dumtaxat Ecclesie, sed omnibus præsidet.
Et infra. Planè ipse toto terrarum Orbe vniuersalem
fundauit Ecclesiam, sic enim in omnibus ius tenet
præsidendi. Respondeo, quòd in dicto Opusculo
præfata dixit, cum clausula, saluo cæterorum Apo-
stolorum iure. Ergo à fortiori, multo magis, saluo
iure Petri, quem ibidem *Senatus Apostoli Primum*

Principem vocat, quod nunquam de Paulo dixit.
Ad id verò quod asserit *de fundatione Ecclesie vni-
uersalis*, respondeo, quod communi ratione Apo-
stolatus, omnibus Apostolis conuenire potest, sed Paulus
præcipue, propter maiores labores in fundanda Ec-
clesia susceptos. At verò D. Petro fundatio vniuer-
sali Ecclesie competit tanquam eius capiti, & ideo
singulari ratione, vnde Christus dixit: Tu es Pe-
trus, &c.

2. Ad locum *Opusc. 4.* in quo dicitur esse sacri-
legium negare Petrum, & Paulum, in Apostolice Se-
natus culmine principatum possidere. In quibus ver-
bis docet Anonymus luculentissime inter Petrum,
& Paulum æqualitatem expressam fuisse. Respondeo
distinguenso, si enim asseris Petrum, & Paulum in
Apostolice Senatustulmine Principatum possidere in
eodem genere, & nego: si asseris diuerso genere, &
concedo. Deinde dici potest Principatum in quo
Paulus Petri frater est, esse ipsum Apostolatum, de
quo dicitur *Psalm. 113. 8.* Nimis confortatus est Prin-
cipatus eorum. Vnde omnes Apostoli sunt Ecclesie
Principes constituti super omnem, & Principes popu-
lorum congregati cum Deo Abraham. *Psalm. 44.
& 46.* Principatus verò, seu Primatus inter, ac super
ceteros Apostolos vnus est Petri. Itaque assero,
Petrum in Apostolice Senatustulmine Principatum
possidere, tanquam Caput, & Pastorem omnium
Paulum verò, quia vnus Apostolatus exuberantissi-
mè plus quam alij Apostoli (ut supra probauimus)
adimpleuit. Vide Bellarminum *lib. 1. de Roman. Poni-
fice, cap. 27.* Et ideo optime dicit Coëffeteau *tom. 1.
lib. 1. cap. 9. num. 7.* quòd quando Patres asserunt, Pe-
trum, & Paulum accepisse principatum Ecclesie, re-
spondendum est accepisse diuerso modo, Petrum præ-
cipue, & tanquam Caput, primam curam totius Orbis
suscepisse: Paulum, & etiam alios Apostolos tan-
quam ipsius focios: & ideo non cum pari dignitate,
cum ipse esset in Collegio Princeps. Vide Albertum
Pighium *de Ecclesiastica Hierarchia, lib. 3. cap. 8.* &
Cardinalem Baronium *tom. 1. ann. 34.*

3. Ad locum *Serm. 17.* ego verba adducta in illo
sermone non inuenio. Sed responso patet ex supra-
dictis.

4. Ad locum *lib. 2. Epist. 1.* in qua Damianus
vocat Petrum, & Paulum Latitanensis Ecclesie bra-
chia, quibus, sicut Anonymus, nihil æqualis: ergo
Petrus & Paulus inæquales inter se esse non possunt.
O pulchra consequentia. Respondeo Anonymus
michi quæso, si quis vellet illum fustibus percutere, vel
alapis, seu colaphis cadere, nonne ipse optaret percu-
ti, & cædi magis brachio iustitio, quam dextro: Certè
quidem. Sed ne iocosa inter serua miscuimus.

5. Respondeo, quòd quando Damianus vocauit
Petrum & Paulum brachia Ecclesie, non voluit si-
gnificare omnimodam paritatem, inter ipsos, sed
similitudinem, ut ceteri Patres, quando Petrum, &
Paulum iisdem laudibus encomiasticè condecora-
runt. Et quòd ista fuerit mens Petri Damiani in su-
præcitatis verbis clarè apparet in *sua Epist. 8. lib. 6.*
quam citauit in *Discep. priori*, & etiam hic apponere
volo. Sic itaque ait loquens cum Paulo *de correctione
sæcra Petro*. Quid est B. Paulus quòd Priorum
tuum increpationibus laceras? Quo pacto non vere-
ris eum ante hominum ora confundere, cui speciali
iure concessum est vniuersi totius Ecclesie Orbis
præsidere? In quibus notanda sunt tria. Primò quòd
Petrus vocetur Prior, id est superior Pauli: Ergo quo-
modo Paulus erit æqualis cum Petro. Secundo quòd
præsentia totius orbis, dicitur Petro concessa spe-
ciali iure. Quòd si Paulus esset æqualis, hoc verum
non esset; neque Damianus poterat D. Paulo dicere
illa verba; Quo pacto non vereris, &c. quia Paulus
posset

DELANE
Omnia
TO. III. IV. V
E. III